N°. 74. A°. 1838.

ZATURDAG, den 15den SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 12 September 1838.*

Van wege den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt hiermede bekend gemaakt, dat aan den Slaaf *E r a n*; toebehoord hebbende aan de Plantaadje *Surnvida*, en door het Gouvernement aangekocht, tot loon van deszelfs getrouwe diensten, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden: — zullende dezelve voortaan genaamd zijn:

HUGO EVERT VAN WESTLAND.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 14 September 1838.*

Alzoo de navolgende personen, zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de na te meldene Slaven, te weten:

1°. DAVID BUENO DE MESQUITA, voor de Slavin *Mietje*; hem in eigendom toebehoorende.

2°. JOHANNES HELB, [illegible] in den Boedel wijlen HANNA MARCUS SAMSON Wed. S. J. DE VRIES, voor den Slaaf *Louis*; aan gemelde Boedel toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt, of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden uitgereikt.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE-STAND.

PARAMARIBO, *den 13 September 1838.*

Op heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: DAVID TAMA en SARA MOZES ROBLES, beide alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

Nederlanden.

BREDA, 11 Junij.

Uit Utrecht schrijft men dat in de fabrijk van den heer *Gerjaenne* aldaar een tapijt vervaardigd is, op hetwelk eene zinnebeeldige voorstelling, op den dood onzer geliefde koningin betrekkelijk, is afgemald. Op dit tapijt, hetwelk van de kunde en den smaak des makers getuigt, ziet men eene graftombe, met treurwilgen omschaduwd, en versierd met de gekroonde wapens van Nederland en Pruissen; deze wapens, onder welke men de woorden leest: „Frederika Louisa Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, geboren Prinses van Pruissen, overleden den 12den October 1837." zijn van een eiken- en cipressenkrans omgeven. De punt der graftombe stelt een urn voor met een sluijer omhangen, waaronder de eeuwigheid zinnebeeldig is voorgesteld. Nevens de tombe staan, aan de eene zijde, Z. M. de Koning, de Prins *van Oranje*, Prins *Frederik der Nederlanden* en Prinses *Marianne*, in eene treurende houding; terwijl men aan de andere zijde het zinnebeeld der godsdienst ziet, eene vrouw met den Bijbel. Men wil, dat de heer *Gerjeanne* dit kunstvol bewerkt tapijt weldra aan Z. M. den Koning zal aanbieden.

Belgie.

BRUSSEL, 5 Junij.

Volgens een' brief uit Londen, zou de Belgische ambassadeur aldaar, de heer van de Weijer, eerlang met de dochter van den bankier Betts, geassocieërde van het huis Baring, in het huwelijk treden. Naar men wil, zou deze jonkvrouw eene bruidschat van 300,000 ponden sterling aanbrengen.

— Alhier is eene vrij zonderlinge weddingschap aangegaan tusschen personen, die anders gewoon zijn dezelve te maken omtrent den wedloop van paarden. Ditmaal is geen paard, maar een hond, en geene snelheid van loop, maar een gevecht met ratten het onderwerp. De hond moet, namelijk, honderd ratten, alle binnen eene besloten plaats bijeengebragt, dooden, en zulks in uiterlijk 10 minuten. De gestelde sommen zijn zeer hoog. Elke partij moet 50 ratten leveren. Er bestaat een contract, hetwelk de voorwaarden regelt.

Groot-Brittannie.

LONDEN, 20 Junij.

De Markies van Londonderry heeft gisteren avond de mededeeling van eene geheele reeks stukken nopens de Spaansche aangelegenheden gevraagd; en bij die gelegenheid eene langdurige rede gehouden over de staatkunde, door de ministers nopens die aaangelegenheden gevolgd. Hij bestreed de genoemde staatkunde ten vinnigste. Hij achtte die strijdig met onze eer, en onze belangen, inbreuk makende op de onzijdigheid, die wij aangaande de zaken van eenen ons geheel vreemden aard moeten in acht nemen. Hij liep al het gebeurde sints het begin van den opstand door, stond vooral bij het zenden van het legioen stil, keurde dit ten hoogste af, en beklaagde het in vele bijzonderheden, dat de officieren van die hulpmagt, tot loon van hunne doorgestane ontberingen en gevaren, ondank inoogsten, en hunne achterstallen niet eens door het Spaansche bewind aangezuiverd worden. Hij herinnerde aan al de verzekeringen, welke de bewindslieden gedaan hadden, dat de burgerkrijg spoedig zoude gedaan wezen. Thans is dezelve minder gedaan dan immer, en was al het kostbaar bloed van zoo vele duizende Britten nutteloos verspild. Thans kon Don Carlos over 135,000 man beschikken, te weten over 30,000 man geregelde troepen; 22,000 man militie; 18,000 man ruiterij; in Katalonie 22,000 man; in Estremadura 2600, en voorts ongeregelde benden. De spreker wilde echter niet voorspellen, of Don Carlos, dan wel de Koningin in het einde de zege zoude verwerven, doch hij zou nog alleen zeggen: laat in 's Hemels naam de Spanjaarden aan zich zelven over. Had het bewind wat minder op Spanje gelet, de opstand in Kanada ware welligt nooit uitgebroken.

De burggraaf Melbourne was, over het algemeen, niet tegen de mededeeling der gevraagde stukken. Hij beweerde intusschen, dat ware de staatkunde des bewinds nopens Spanje werkelijk zoo schandelijk en verderfelijk voor 's lands belangen geweest, de vorige spreker deszelfs rede had moeten besluiten met eene motie van veel krachtiger aard, door eene motie, tot wegzending van een bewind, hetwelk door deszelfs onhandigheid en slechtheid de eer, het welzijn en de veiligheid van 's lands belangen had op het spel gezet. De minister meende voorts, dat minder hooge bedoelingen van staatkunde, dan wel het ondergeschikt belang van de officieren des Engelschen legioens den voorsteller geleid hadden. Wat de beginselen betrof, die het bewind met opzigt tot Spanje geleid hadden, kon de minister alleen zeggen, dat het die staatkunde aangenomen had, welke het best berekend scheen tot verzekering van Spanjes onafhankelijkheid, tot behoud des vredes in Europa, en voor de veiligheid van Groot-Brittanje. Hij wilde niet terug zien op de omstandigheden, waarin dit rijk geplaatst was bij den dood van Ferdinand tot op de erkenning van de Koningin van Spanje; want hij geloofde, dat de edele lord alleen stond, terwijl hij de erkenning van die Koningin laakte. Na het verder gebeurde was het groote doel, hetwelk zich Engeland moest voor oogenstellen, den opstand in Spanje zoo spoedig mogelijk te dempen. Wel is waar, waren er verschillende gevoelens omtrent de erfopvolging in Spanje en was het hier geen gewoon geval van betwiste successie, maar de zaak stond in naauw verband met de groote beginselen welke thans Europa verdeeld houden — tusschen den grondwettigen en onbeperkten regeringsvorm. Van daar bijzonder, dat de zaak verschillend werd ingezien.

Intusschen moest hij, naar hetgeen hem van den stand der Europesche staatkunde bekend was, verklaren, dat op dit oogenblik, zijns erachtens, een ernstig verlangen bestaat *tot behoud van den vrede*, en om tot bereiking van dat doel elke opoffering te doen, welke bestaanbaar is met de verschillende belangen, die altijd in de onderscheiden staten zullen aanwezig zijn. Hij wist wel, dat men het nopens de hier omtrent Spanje gevolgde staatkunde niet eens was, en vermeende dat daaruit vermeerdering van twist, in stede van bevrediging zou voortvloeijn. Het bewind had intusschen geoordeeld, dat het Groot-Brittannie betaamde zoodanig te handelen, als het gedaan had, al mogt daartegen deze en gene ernstige bedenking geldig zijn. Hij had echter nooit de bevrediging *onmiddellijk* te gemoet gezien, en wilde gaarne erkennen, dat de burgerkrijg van beide zijden met ruimer hulpbronnen gevoerd word, dan men had kunnen verwachten, zoodat het bezwaarlijker en gevaarlijker was dan men voorzien had, om daaraan een einde te maken. Nogtans waren de genomen maatregelen dezerzijds altijd geschikt geweest, om den strijd te verkorten. — In eenige bijzonderheden komende, noemde hij het bekende besluit van Durango, door D. Carlos ge-

nomen, tegen de vreemdelingen, die in dienst der Koningin waren getreden, voorbeeldeloos barbaarsch in latere tijden; dat het bewind alles doen zou, wat in deszelfs vermogen was, om Spanje tot naleving van deszelfs verbindtenissen jegens de officieren van het legioen te nopen; — dat genoemd legioen veel goeds mogt verwachten van de gezondere begrippen nopens de geldmiddelen en het bestuur, welke er thans gehuldigd worden.

Lord Lyndhurst wees op de belangrijke stelling, welke Don Carlos tegenwoordig in strijd met de berekeningen, of liever voorspellingen onzer bewindslieden, bezette; betreurde onze tusschenkomst in de zaken van Spanje; noemde het eene verkeerde verdediging van grondwettige beginselen om troepen te zenden tegen een land, of eene partij, welke ons nooit het minste letsel had gedaan; tegen inwoners van gewesten, die ten allen tijde met het zwaard in de vuist hunne eigene, grondwettige instellingen hadden verdedigd; bevond, dat het oogmerk, om een Westersch-Verbond tegen de staatkunde van het Noorden op te werpen, geheel mislukt was, merkte op, dat toch het schiereiland van de politieke kaart van Europa was weggewischt, en dat wat Frankrijk aangaat, wel niemand, die slechts het geringste bekend was met de bekwame, maar zelfzuchtige staatkunde van den bedreven monarch, die thans over dat rijk den schepter zwaait, zich niet overtuigd hield, dat Frankrijk niets op het oog heeft dan eigen vergrooting en dat het niet een greintje van deszelfs eigene belangen zou opofferen aan de fijngesponnen theorien van ons ministerie. De spreker vond, dat Frankrijk in geenen deele aan deszelfs verpligtingen nopens het vierzijdsch verbond, met opzigt tot Spanje voldaan had. Ten slotte verklaarde hij, dat hij den tegenwoordigen staatkundigen gezigteinder van Europa nog verre van helder zag, en dat men daarom in geenen deele oude bondgenootschappen voor hersenschimmen moest doen zwichten.

De markies van Landsdowne meende dat de vorige spreker zich aan overdrijving had schuldig gemaakt; dat de staat van zaken voor Don Carlos geenszins gunstig was; dat de oorlog voor de Christino's eene gunstige wending heeft genomen en de koningin, wel is waar, haar gezag niet in haar geheel gebied geëerbiedigd zag, doch het overgroote deel des lands en deszelfs bevolking haar ondersteunden; dat Frankrijk niet zoo veel vrijheid van handelen als Engeland, tot bevrediging van het schiereiland, bezat; eindelijk, dat vroeger of later de zege aan de grondwetsgezinden zou verblijven.

De hertog van Wellington hield het er voor, dat Engeland zich zoo veel mogelijk van tusschenkomst in vreemde aangelegenheden moest onthouden; dat het verkeerd en onregtmatig was geweest, ter zaken van twee tegenover elkander staande beginselen, en niet eens om de troons-opvolging, zich dezerzijdsch de Spaansche zaken aan te trekken; dat toch geene enkele Europesche mogendheid de zaak van Don Carlos werkelijk omhelsd had. Wat die vorst thans was, was hij door zich zelven, door de ondersteuning van de hem toegedane gewesten; oogenblikkelijke tegenspoeden bedierven zijne zaak niet. De hertog beschouwde het legioen mede als tot niets hebbende geleid. Overigens vond hij het belagchelijk, dat Spanje aan Engeland 10,000 man gevraagd had, om den opstand te dempen. Hij vermaande het bewind, af te houden van de staatkunde, die het legioen had doen zenden, en die zoo jammerlijk was te leur gesteld; een regtschapen stelsel van onzijdigheid te volgen; en te zien, of het langs dezen weg geen einde aan den burgerkrijg kan maken. Thans wordt door het inlieden van Passagos bovendien de naijver van Frankrijk opgewekt. Geheel het noorden van Spanje is daarover verstoord.

De graaf van Minto zeide, dat onzijdigheid in deze niet te pas kwam, bij het bestaan van het vierzijdsch verbond.

Na nog eenige woordenwisselingen, werd besloten de meeste gevraagde stukken toe te staan. Lord Londonderry zeide, dat het voornaamste in deze beraadslaging was geweest, dat het gevoelen van den hertog van Wellington omtrent de Spaansche zaken duidelijk kenbaar was geworden.

— Men heeft deze week weder een wrak van een gezonken schip in den Theems, door eene groote uitbarsting van kruid onder water, met goed gevolg en zonder ongelukken vernield. Door twee proeven is de nuttigheid dezer nieuwe manier alzoo volkomen gestaafd. Eene andere proef van tegengestelden aard, ook deze week genomen, is van geen minder belang: dezelve is genomen op een zoogenaamd onbrandbaar huis, hetwelk opzettelijk tot dat oogmerk gebouwd was, en waarvan het houtwerk met eene zekere stof bestreken was, welke het beveiligt voor het vuur. Men heeft in tegenwoordigheid van vele getuigen op alle mogelijke wijzen beproefd het huis in brand te steken; onder anderen waren de vloeren der kamers met krullen of schavelingen van hout ter dikte van een half voet, bedekt. De schavelingen zijn verbrand en ook die weinige meubelen, welke niet met gemelde stof bestreken waren, doch het vuur is van zelf uitgegaan, en het huis is bevonden geene de minste schade geleden te hebben; zelf het buskruid op den trap gelegd was niet ontvlamd. Men zegt, dat de uitvinders van dit middel octrooi zullen nemen.

Europesche Staatkunde.

Eene menigte van gekroonde hoofden zijn vereenigd geweest in Berlijn; en te midden der vermakelijkheden, der prachtige dansen, der rijke maaltijden, zal er toch wel een oogenblik geweest zijn, om zich te herinneren, dat de rang die men onder de menschen bekleedt, geene bloote onderscheiding is, die alleen aanspraak geeft op eer en achting, op meerder genot bij meerder aanzien, doch dat die rang ook pligten oplegt, die onafscheidelijk zijn van de regten waarop die [illegible] aanspraak geeft. [illegible] den tijd toen de vorsten, als van meer verheven oorsprong gerekend, waanden dat zij niet anders dan te gebieden hadden; dat het den volke slechts paste om te gehoorzamen; toen de leer nog niet algemeen gekend en deugdelijk bevonden was, dat boven vorsten-wil en volks-gehoorzaamheid iets hoogers bestond; en men nog niet met genoegzame bekendheid wist, dat ook de vorsten behoorden te gehoorzamen; en de wet, als regel van den staat, beiden pligten en regten gaf — in dien tijd heeft de wereld, hoe ook in sommige opzigten reeds in beschaving toegenomen zijnde, altijd het woelig schouwspel geleverd van een wedstrijd waarin aan begeerte naar uitbreiding van magt of grondgebied, luim, wraakzucht en andere onedele togten de teugel werd botgevierd; en alles aan dezen werd cijnsbaar gemaakt. Volken-geluk was een hersenschim; vorsten lust en wil, was alleen regel. Bloedig hebben de volken zich gewroken over dien hoon; en sedert geschonden of miskende regten zijn erkend of hersteld geworden, is er meer vrede, meer rust onder de menschen gekomen. — Velen der gekroonde hoofden of der regerende vorsten die te Berlijn zijn vereenigd, hebben gedeeld in de stormen en rampen, welke de herwinning van regten hebben vergezeld; en een langdurige vrede heeft de pogingen bekroond die in het werk zijn gesteld, om verdeeldheden voor te komen, en ieder het zijne toe te kennen. Maar de mensch gaat voorbij, alleen de instellingen blijven. Daarvan schijnt men in den hoofschen kring meer overtuigd te zijn geworden; en hoogst waarschijnlijk zal het weder bij elkander zijn van zoo vele gevorderden in jaren bij zoo veel jeugd, dat gevoel nog meer opgewekt hebben. Van daar zegt men dat men er op uit is, om de algemeene Europesche staatkunde, die tot hiertoe naar persoonlijkheid ingerigt was, te willen veranderen en op hechter grondslagen te vestigen. En inderdaad het wordt hoog tijd, dat zulks geschiede. De verwarring die in 1830 is ontstaan in een deel van Europa heeft het gevaarlijke aangetoond om zich alleen naar persoonlijkheid te rigten; en het gehuldigd regt van den sterkste, het bekroonen van allerlei verkeerdheid en onregtvaardigheid, om des lieven vredes wille, nadat het vuur zelf was aangestookt geworden; het stellen van de gewigtigheid eener daadzaak boven alle regt, onverschillig hoe die daadzaak beslag gekregen heeft, dat zooveel ongelegenheid heeft veroorzaakt, en overal de zaden van omwentelingsgezindheid nog meer ontwikkeling heeft gegeven; — dit alles maakt dat het hoog tijd wordt om naar meer vaste beginselen de staatkunde van ons werelddeel in te rigten, een werelddeel waar door het licht van het Evangelie zooveel weldadigs zou kunnen verspreid worden, wanneer de vorsten begrepen, dat zij pligten te vervullen hebben, en aan die pligten bovenal gehouden zijn. Hoe weinigen zijn er, die als een ander nog rust, of zich in vermakelijkheden verliest, wakende en werkzaam zijn voor het heil des lands hetwelk zij geroepen zijn te regeren; hoe weinigen zijn er, die bij die gezindheid toch nooit uit het oog verliezen, dat 's lands welzijn hooger moet staan aangeteekend, dan persoonlijke belangen; en die in het welzijn der burgerij het schoonste loon vinden voor hunnen koninklijken arbeid. Ondanks al de verguizingen die sedert 1830 de gekroonde hoofden getroffen hebben, zal men er toch hier of daar wel eenen weten aan te wijzen: — de koning der Nederlanden zou niet zoo miskend, mishandeld en verguisd geweest zijn, gedurende een tijdsverloop van acht jaren, indien de Europesche staatkunde op hechtere beginselen berust hadde, dan zij nu nog gevestigd is. Heeft miskenning van bestaand regt en traktaten het zegel gezet op de medewerking om ons rijk te verdeelen ten koste van baatzucht of omwentelingsgezindheid, [illegible] langdurige beroeving om dat regt te herkrijgen [illegible] niets kunnen uitrigten, dan dat voor een langdurig tijdsverloop de waarheid is erkend geworden, zonder daarom hersteld in regt te worden: — de herstelling in eer wege hooger dan het regt; de uitkomst zal vrede wezen. — Dat mogt men te Berlijn vooral niet uit het oog verliezen bij het mogelijk vaststellen van beginselen van staatsregt: de ondervinding lichte met haren fakkel de vergaderde vorsten voor. Wat ons als Nederlanders betreft, het is waar, ons rijk is gesmaldeeld en met nieuwe schuld bezwaard geworden; maar daarvoor is er ook meer algemeene geest te weeg gebragt, daardoor is ook onze provincie gerezen in staatkundig aanzien en in waarde; vaderlandsgezindheid, ook bij ons zoo heerlijk uitgeblonken, heeft den onderlingen band tusschen de provincien des rijks versterkt; en de scheiding die vroeger aan een ieder eene ramp toescheen, zal, bij een verminderd grondgebied, eene meer door eendragt veerkrachtige natie gemaakt hebben; waarbij Noord Braband geroepen worden kan eene schitterende en hoogst weldadige rol te vervullen, in het bevorderen van de eer en het welzijn van den staat.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, den 14den September 1838.

1°. Het HUIS en ERF, gelegen aan de *Weidestraat*, bekend onder nieuwe wijk La. B. No. 85; aangekomen hebbende HENRIETTE ISABELLA NEGLE. — *f* 700. — *G. van Pole Hulleman qq. J. C. Hartman.*

2°. Het HUIS en ERF, gelegen op *Combé*, bekend onder No. 112 A. 83 B; aangekomen hebbende C. L. D'HONDT. — *f* 600. *P. de Marchi.*

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.